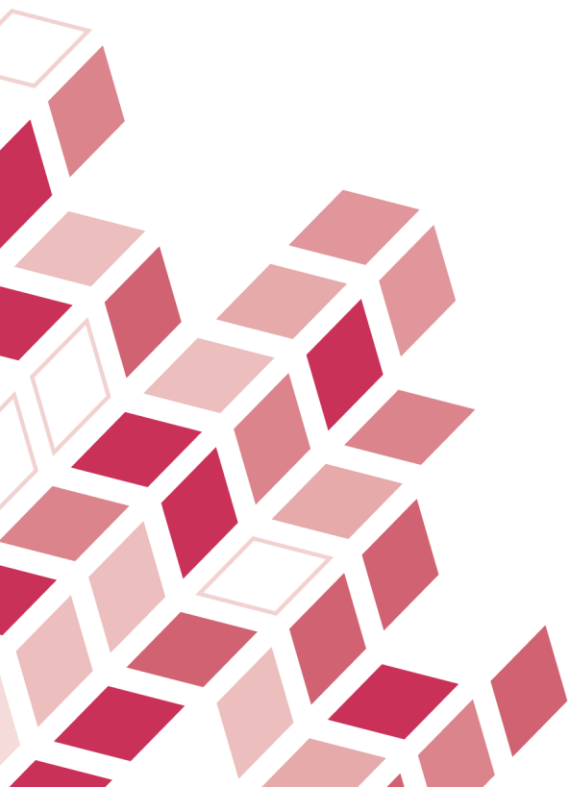

NOKUTs tilsynsrapporter

Fagskoleutdanning innen veiledning

Lukas fagskole og kurscenter

Februar 2013

Utdanningssted:	Lukas fagskole og kurscenter
Utdanningstilbud:	Fagskoleutdanning innen veiledning
Dato for vedtak:	06.02.2013
Utdanningslengde:	Ett år på heltid, to år på deltid
Sakkyndige:	Gerd Karin Nylund og Siri Homelien
Saksnummer:	12/449

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Lektor Gerd Karin Nylund, Storhamar videregående skole
- Fagkonsulent Siri Homelien, Vern for eldre Oslo kommune

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes den sakkyndige rapporten (kapittel 4 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingene fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak. [Når tilbyder ikke kommer med tilsvarende svar, erstattes siste setning med: De sakkyndige vurderer eventuelle tilbakemeldinger fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak. I forbindelse med denne søknaden har tilbyder ikke kommet med et tilsvarende svar.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. NOKUT har konkludert med at søknaden ikke tilfredsstillende alle kriterier for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventes det at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene gitt i denne rapporten (Må-punktene).

Oslo, 6. februar 2013

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren.....	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Rammebetingelser – krav til søknaden.....	2
2.2	Styringsordning og reglement	2
3	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	6
3.1	Oppsummering	6
3.2	Læringsmål og kvalifikasjoner	6
3.3	Faglig innhold.....	10
3.4	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	13
3.5	Eksamen og vitnemål.....	19
3.6	Infrastruktur	21
3.7	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	24
4	Tilsvarsrunde.....	26
5	Vedtak	26
6	Dokumentasjon	26
	Vedlegg 1:.....	27
	Vedlegg 2:.....	28

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

Lukas fagskole og kurssetter søkte NOKUT 14. september 2012 om godkjenning av *fagskoleutdanning innen veiledning*. Utdanningstilbudet er et ettårig tilbud som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved Lukas fagskole og kurssetter, og det er søkt godkjenning for inntil 15 studenter.

Søker har allerede seks godkjente fagskoletilbud:

- Aldring, helse og aktiv omsorg
- Psykisk helsearbeid
- Kreftomsorg og lindrende pleie
- Rehabilitering
- Miljøarbeid innen rus
- Fysisk aktivitet og kulturarbeid

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.lukas.vgs.no og www.lukasfagskole.no.

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 10. juli 2012, jf. NOKUTs sak 12/221. Styreordningen er tidligere funnet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 11/448.

Vurdering

Tilbyder gir informasjon som ikke kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet. Informasjonen på søkers internett-sider er i samsvar med godkjenningsstatus i NOKUT.

NOKUT anbefaler at tilbyder oppdaterer følgende informasjon på sine nettsider:

- Fjerner «med forbehold om NOKUT-godkjenning etter navneendring» fra tilbudet aldring, helse og aktiv omsorg i listen over godkjente utdanningstilbud på siden www.lukas.vgs.no
- Endrer opptaksgrunnlaget fra «helse- og sosialfag» til «helse- og oppvekstfag» i tråd med ny terminologi på siden www.lukas.vgs.no
- Legger inn informasjon om opptakskrav på siden www.lukasfagskole.no
- Gjør reglementet for fagskolen tilgjengelig for fagskolestudentene på www.lukasfagskole.no slik det er for elevene i videregående skole på www.lukas.vgs.no

2 Innledende vurdering

2.1 Rammebetingelser – krav til søknaden

- Søker må beskrive og dokumentere kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad.
- Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning.
- Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet.
- For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

Presentasjon og vurdering

NOKUT har vurdert søknaden ut fra nevnte forutsetninger. Rammebetingelsene er til stede for at søknaden skal kunne behandles av NOKUT.

Vi viser til tidligere korrespondanse om registrering av styrets medlemmer i Enhetsregisteret. Lukas fagskole og kurssetter ikke registrert i Enhetsregisteret. Oppgitt organisasjonsnummer er til Lukas Stiftelsen. Tilbyder kan velge om Lukas fagskole og kurssetter skal registreres som et eget rettssubjekt eller om stiftelsesstyret skal være styre for fagskolen. I henhold til Enhetsregisterloven § 6 c) skal styrets medlemmer registreres. Tilbyder må dokumentere at styret for Lukas fagskole og kurssetter registrert i Enhetsregisteret.

Konklusjon

Tilbyder må registrere Lukas fagskole og kurssetter og styrets medlemmer i Enhetsregisteret.

2.2 Styringsordning og reglement

Ved søknad om godkjenning av et utdanningstilbud som fagskoleutdanning må det foreligge dokumentasjon som viser at følgende bestemmelser er tilstrekkelig ivaretatt:

2.2.1 Ansvarsforhold

Styret eller administrativ og faglig ledelse skal ivareta følgende

- formidling av nødvendig informasjon til søkere og til studenter, herunder informasjon om skolepenger, utdanningstilbud, søknadsfrister og opptakskrav.
- fastsettelse av krav til lærer- og instruktørkompetanse og ledelse.
- legge forhold til rette for opprettelse av studentorgan for å ivareta studentenes interesser
- samarbeid med studentorgan (studentene)

Studiesituasjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legges til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles til det enkelte utdanningstilbud.

Presentasjon og vurdering

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for ovennevnte oppgavene blir ivaretatt.

Konklusjon

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte at de ovennevnte oppgavene blir ivaretatt.

2.2.2 Reglement

Det skal foreligge reglement slik at vedtak som tilbyder fatter angående studenter, følger reglene i forvaltningsloven. Det må klart komme frem i reglementet hvem som fatter vedtak (i første instans) og hvordan en klage behandles. Reglementene skal også være slik utformet at de sikrer lik og upartisk behandling, og at studentene forstår om de er rett behandlet eller ikke.

Følgende forhold må være dekket:

- hvordan og hvem som gjennomfører opptak av studenter (opptaksreglement). Opptakskrav, eventuelle tidsfrister og regler for rangering av de kvalifiserte søkerne må fremgå.
- hvordan vurdering av realkompetanse for opptak gjennomføres, herunder hvem som fatter vedtak.
- hvordan prøving og vurdering foretas, og gjennomføres, og hvordan resultatet av prøving og vurdering dokumenteres (eksamensreglement).
- hvordan klager fra studenter på sensur/vurdering (kan være i eksamensreglementet) og andre vedtak behandles, herunder frister som tilfredsstillende forvaltningslovens krav.

Andre forhold som må reguleres dersom tilbyder ønsker å iverksette slike tiltak:

- tydelige bestemmelser for eventuelle disiplinære sanksjoner, herunder vilkår for og krav til begrunnelse for bortvisning, eller andre disiplinærsanksjoner
- prosedyre for behandling av klage på eventuelle vedtak om disiplinære sanksjoner, hvilken støtte/hjelp en student har rett til under slike klagesaker, for eksempel å ha med seg en studenttillitsvalgt, må fremgå.
- muligheten til å gi fritak for deler av utdanningstilbudet, etter søknad fra en student på grunnlag av dokumentert oppnådd likeverdig utdanning
- fritak gis på grunnlag av realkompetanse, der både prosedyre og krav til dokumentasjon må beskrives.
- for alle enkeltvedtak gjelder at klagemuligheten må fremgå.

Presentasjon og vurdering

Tilbyders reglement dekker de forhold NOKUT etterspør, jf. NOKUTs retningslinjer kapittel 5 og NOKUTs elektroniske søknadsskjema. Det fremgår klart hvem som fatter vedtak og hvordan klager behandles. Det er ikke funnet forhold som strider med bestemmelsene i forvaltningsloven.

Tilbyder har rettet opp de fleste forhold som ble påpekt i NOKUTs forrige vurdering av reglementet, sak 12/221. Reglementet er funnet tilfredsstillende. Vi anbefaler imidlertid at tilbyder gjør endringer i tråd med vurderingene under.

Klagebehandling

I følge § 33 i forvaltningsloven skal alle klager først vurderes av den som fattet vedtaket (første instans). Den som fattet vedtaket kan velge å gi klageren medhold. Dersom klageren ikke får medhold, skal første instans sende klagen til andre instans (styret), som fatter endelig vedtak i saken. Tilbyder bør sørge for at det fremgår av reglementet hvordan klager behandles.

Klagebehandlingen ved klage på karakterfastsetting virker tungvint. Tilbyder bør vurdere å gi rektor fullmakt til å oppnevne nye sensorer, slik at klagen ikke trenger å sendes via rektor til styret og så til nye sensorer.

Studentenes klagerett på vedtak om opptak er gjentatt to ganger i § 18. Det ene stedet står det at styret vil behandle klagen innen 14 dager, og det andre stedet står det at klagen skal behandles innen tre uker. NOKUT antar at dette er en skrivefeil, og ber tilbyder rette på forholdet. Det er tilstrekkelig at tilbyder opplyser om søkernes klagerett på vedtak om opptak på ett sted i reglementet.

Tilbyder bør sørge for at studentens rett til hjelp og støtte ved klagebehandling i forbindelse med alle typer disiplinære sanksjoner kommer tydelig frem.

I § 18 under realkompetansevurdering henviser tilbyder til § 3 c. Det er uklart hvilken bestemmelse det henvises til her. Tilbyder bør sikre at alle henvisninger er korrekte og gir studentene nødvendig informasjon.

Konklusjon

Ja, reglementet er funnet tilfredsstillende.

Tilbyder bør:

- opplyse om at klager vurderes at første instans før de eventuelt sendes videre til klageinstansen
- vurdere å la rektor oppnevne nye sensorer ved klage på karakterfastsetting
- fjerne motstridende informasjon om hvor lang tid styret bruker på å behandle klage på opptak
- tydeliggjøre at studenten har rett til hjelp og støtte ved klagebehandlingen i forbindelse med fusk på eksamen
- sikre at alle henvisninger er korrekte og gir studentene nødvendig informasjon

2.2.3 Konklusjon

Forutsetningene er til stede for videre behandling, jf. NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning» (NOKUTs retningslinjer), kapittel 4.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapitlet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

3.1 Oppsummering

I dagens helse- og sosialsektor mangler det ikke på utfordringer. Begrenset tilgang på kvalifisert personell er en av mange utfordringer. Fagskoleutdanning innen veiledning kan høyne den yrkesetiske standarden og være et initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak i samarbeid med tjenesteyter og brukere av helse- og sosialtjenestene.

Det stilles krav til fagskoler som har videreutdanning i veiledning for helse- og sosialpersonell med videregående opplæring for at studenten skal kunne tilegne seg kunnskap, ferdighet og generell kompetanse innen veiledning på en slik måte at den har relevans for brukere, kollegaer, egenutvikling og for samfunnet. Ikke minst blir praksis avgjørende i denne videreutdanningen.

Søknadens kvalitet ligger i de generelle kravene som stilles til utdanningstilbudets innhold. Tilbyder har undervisningspersonale, sensorer og IKT-tjenester som et godt grunnlag for å gjennomføre videreutdanningen, men viser manglende beskrivelser på de undervisningsformer og arbeidsmetoder som benyttes, det pedagogiske opplegget og gjennomføringen av praksis relatert til læringsmålene. En studieplan skal gi studenten forutsigbarhet gjennom en tydelig beskrivelse av arbeidsmetoder, arbeidskrav og forventet arbeidsmengde for studentene.

Vi ser at det er svært viktig at studentene allerede før studiestart får et realistisk bilde av hva en slik utdanning kan tilby, men også vil kreve av den enkelte student. En studieplan som er oversiktlig og informativt oppbygd, og som er tilgjengelig i søknadsprosessen, er etter vår mening avgjørende for å skape nødvendig forutsigbarhet i et krevende, men spennende studie.

Følgende krav vurderes som tilfredsstillende: 4, 7, 9, 11, 12, 14, 16

Følgende krav vurderes som ikke tilfredsstillende: 1, 2, 3, 6, 8, 10, 13, 15, 17, 18

3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

3.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Navnet som presenteres på studieplanen er *fagskoleutdanning i veiledning for helse og – sosialpersonell med videregående opplæring*. På side 4 i søknaden står det at utdanningstilbudets navn

er *Fagskoleutdanning innen Veiledning*. Utdanningen skal gi studentene kunnskap om og trening i hvordan anvende pedagogiske virkemidler og veiledningsteorier. Gjennom teori og praksis vil studentenes veiledningskompetanse utvikles. Endringer i lovverk, samfunn og innhold i yrkesutøvelsen medfører at helse- og omsorgspersonell i større grad har fått veilederansvar i forhold til brukere/pasienter og pårørende, samt lærlinger.

Vurdering

Det presiseres i utdanningstilbudets navn at veiledningen rettes mot helse- og sosialsektoren. Målgruppen er brukere/pasienter og pårørende, samt lærlinger. Vi viser til Nasjonal strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten (2005-2015) som vektlegger både styrking av bruker gjennom brukermedvirkning og styrking av utøver. På side 36 i Nasjonal strategi står det: ”For å levere faglig gode tjenester trenger utøverne videre gode kommunikasjonsferdigheter og muligheter til samarbeide, erfaringsutveksling og vurdering av eget arbeid”. I Stortingsmelding nr. 47 (2008-2009) og i Stortingsmelding nr. 44 (2008-2009) er fagskoleutdanning omtalt som en viktig del av utdanningstilbudet. Tilbyder trekker frem at ansatte med *videreutdanning i veiledning* i framtiden får et større veilederansvar i sitt daglige arbeid.

Vi vurderer navnet på utdanningstilbudet *veiledning* som dekkende for det innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.

Veiledningsbegrepet er etter vår vurdering godt kjent i denne sektoren og i samfunnet generelt og gjenspeiler hovedinnholdet i utdanningen.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- bruke samme navn på utdanningen i teksten i søknaden og i teksten på fremsiden av studieplan
- fjerne *fagskoleutdanning* i fra teksten og kalle studiet for kun *veiledning*

3.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Utdanningstilbyder beskriver hovedmålsettingen for fagskoleutdanning i helse- og sosialfag på side 4 i studieplanen og begrunner behovet for videreutdanning i veiledning. På side 5 i studieplanen beskrives forventet læringsutbytte og hvilke kvalifikasjoner som er forventet etter endt utdanning.

Læringsutbytte er beskrevet som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse for den enkelte

modul i studieplanen (side 5-16). Læringsutbytte (kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse settes inn i en kolonne) i studieplanen i hver modul. Veiledning skal i følge tilbyder kunne rettes både mot individ og gruppe. Det er utformet mål i studieplanen for hver modul. Det er ikke spesifisert hvilke mål som er ferdighetsmål, kunnskapsmål og mål i generell kompetanse. Yrkesutøveren får et utdanningstilbud i veiledning som går på egen bevisstgjøring av sin funksjon og rolle og som bygger på studentens erfaringskunnskap. Tilbudet ligger på et nivå over videregående opplæring.

Vurdering

Det vurderes at studietilbudets læringsmål reflekterer et studieprogram som har som ambisjon å gi studentene et godt grunnlag for å jobbe selvstendig etter endt utdanning. Utdanningstilbyder vektlegger pedagogiske prinsipper, kommunikasjon, prosesser som påvirker egen og andres læring, etikk og aktuelt lovverk samt praksis. I kolonnen for læringsutbytte bør det tydeliggjøres hva som er kunnskapsmål, ferdighetsmål og mål som går på generell kompetanse.

I søknaden side 5 står det at fagskoleutdanning i veiledning har som mål å dyktiggjøre yrkesutøvere i helse og sosialsektoren i veiledning til brukere/pasienter, pårørende, læringer/elever og medarbeidere. I mål for utdanningen side 4 i studieplanen står det at studentene skal gjennomføre veiledningsoppgaver i praksis ovenfor brukere, pårørende og elever/lærlinger og dyktiggjøre studenten til å kunne gi kollegaveiledning.

Vi mener at læringsutbytte vil kunne gi grunnlag for å jobbe selvstendig med veiledning etter endt studie. Men det må tydeliggjøres hva som er kunnskapsmål, ferdighetsmål og mål som går på generell kompetanse i studieplanen.

Videre må det tydeliggjøres hvilke grupper studentene skal veilede etter endt utdanning. Det må komme frem at det er de samme i søknad og i mål for utdanningen på en konsekvent måte.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- tydeliggjøre hva som er kunnskapsmål, ferdighetsmål og hvilke mål som går på generell kompetanse i studieplanen
- tydeliggjøre på en konsekvent måte i studieplanenes mål og i søknad hvilke grupper studentene kan veilede etter endt utdanning

3.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsnivå.»

Presentasjon

Utdanningstilbyder har som mål at fagskoleutdanningen i veiledning skal dyktiggjøre yrkesutøvere i helse- og sosialsektoren til å veilede brukergrupper, elever/lærlinger og medarbeidere. Under

begrunnelse for fagskoleutdanning i veiledning for helse- og sosialsektoren (side 4 i studieplanen) argumenterer tilbyder med at videreutdanning i veiledning vil være et viktig bidrag til å gi gode helse- og sosialtjenester og at helse- og sosialarbeidere daglig veileder brukere og pårørende. Utdanningen vil være relevant for personer med etats intern opplæring og ulike profesjonsutdanninger innen helse og sosialsektoren.

I fagutdanningens studieplan beskrives at fagskolen gir:

”... økt kompetanse i veiledning som nødvendig spesielt i forhold til endringene i videregående opplæring. Innenfor helse- sosialfagene er det fra 2008 innført lærlingeløp. Dette medfører økt behov for veilederkompetanse i praksisfeltet. Endringer i lovverk, samfunn og innhold i yrkesutøvelsen medfører at helse og omsorgspersonell i større grad har fått et veilederansvar i forhold til brukere/pasienter og pårørende”

Vurdering

Det er ingen tvil om at kompetansebehovet i helse- og sosialsektoren er stort. Samhandlingsreformen (St.melding nr. 47 (2008-2009)) gir føringer om behov for bred kompetanse på alle nivåer i behandlingsskjeden. Det står blant annet at ”Regjeringen ønsker derfor å heve utdanningsnivået, styrke veiledningen og gi rom for større faglig bredde gjennom å legge til rette for flere faggrupper.” Vi er av den oppfatning at Samhandlingsreformen er et såpass sentralt dokument at det må synliggjøres i studieplanen.

Vi kan heller ikke se at nytenkning innen utdanningen kommer tydelig frem, hverken i søknaden eller i studieplanen. Nettopp på bakgrunn av de føringer som samfunnet gir, mener vi at dette har nødvendig betydning.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive nærmere hvordan fagskolen skal imøtekomme samfunnsutviklingen gjennom nytenkning i utdanningen
- synliggjøre viktige dokumenter som er førende for studietilbudet

3.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes g hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Tilbyder skriver i sin søknad at opptak bygger på alle videregående opplæringer i helse- og oppvekstfag og aktivitør. Retningslinjer for vurdering av realkompetanse er beskrevet. Søkere må dokumentere at de har nødvendige faglige forutsetninger for å kunne gjennomføre det aktuelle studiet når de ikke kan vise til formelle kompetansekrav. Søkere må henvende seg til utdanningsetaten i sitt eget hjemfylke og be om realkompetansevurdering. Realkompetansevurderingen vurderes opp i mot fullført videregående utdanning i helse- og oppvekstfag og aktivitørutdanning.

Ved opptak blir studentene prioritert etter følgende rekkefølge:

- Formelle krav eller godkjent realkompetansevurdering, 100 poeng.
- De tildeles poeng lik gjennomsnittet av karakterene fra vg2 i videregående opplæring.
- Relevant praksis utover formelle krav for opptak gir 1 poeng pr. måned.
- Fagprøven med karakteren bestått meget godt, gir 25 poeng.
- Fagprøve i annet fag utover det formelle opptakskrav, gir 50 poeng.

Utdanningstilbyder gjør rede for sammenhengen mellom opptakskravet, utdanningstilbudets læringsmål og det faglige innholdet. Studentens egne erfaringer, praksiskunnskaper og teoretiske kunnskaper blir lagt til grunn for egenutvikling og refleksjon. Studiet bygger på tre praksisperioder knyttet til eget praksissted. Praksis skal gjennomføres innen tre sentrale moduler.

Vurdering

Når det gjelder formelle krav til opptak viser tilbyder til gjeldende regler (Regler om opptak til ettårig fagskoleutdanning i helse- og sosialfag (NUFHO 2009), og gitte retningslinjer, samt riktige paragrafer. Relevant praksis og nivået på kvalifikasjonene fastsettes ved realkompetansevurdering i hjemfylket. Søkere som får godkjent realkompetanse av fylkeskommunen fyller det formelle opptakskrav.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Faglig innhold

3.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Navnet på utdanningen brukes ikke konsekvent i studieplanen og i søknaden. I søknaden brukes *fagskoleutdanning i veiledning for helse- og sosialpersonell med videregående opplæring* (se kriterium 1). På fremsiden på studieplanen står det: *Studieplan for Fagskoleutdanning i veiledning for helse- og sosialpersonell med videregående opplæring*. På side 1 i søknaden står det *Fagskoleutdanning innen veiledning*. I søknaden hvor system for kvalitetssikring beskrives, står det at utdanningstilbudets navn side er *Fagskoleutdanning innen veiledning*.

Mål: Utdanningstilbudet som helhet beskrives i studieplanen. Studieplanen innleder med at
”... hovedfokuset i fagskoleutdanning i veiledning er å dyktiggjøre yrkesutøvere i helse og sosialsektoren til å gi veiledning til brukergrupper, elever/lærlinger og medarbeidere. Yrkesutøvere med fagskoleutdanning i veiledning skal ha en analytisk, kritisk og etisk reflektert holdning til sin egen yrkesutøvelse og til elevenes praksisutøvelse. Egen bevisstgjøring av funksjon og rolle står sentralt. Dette innebærer teoretisk og praktisk forståelse av de viktigste prinsippene og metodene i veiledningen. Videre innsikt og ferdigheter til å gjennomføre veiledningsoppgaver i praksis ovenfor brukere, pårørende og elever/lærlinger. Utdanningen skal også dyktiggjøre til kollegaveiledning. Utdanningen vil være relevant for personer med etats intern opplæring og ulike profesjoner innen helse og sosialsektoren.

Studietilbudet er organisert som et deltidsstudie over fire semestre og har samlet normert studietid på ett år heltid. Beregnet arbeidsmengde for den enkelte student er ca. 1500 timer. Hovedinnholdet i studieplanen er en beskrivelse av hver modul i utdanningstilbudet. Modulene beskriver innhold, arbeidsformer, læringsutbytte, emner, arbeidskrav, vurderingsformer og kriterier for vurdering. Obligatorisk litteraturliste og anbefalt litteraturliste er å finne på side 21 og 22 i studieplanen. Litteratur som er aktuell er listet opp etter hver modul. Det er i alt seks moduler i studiet. Studiet avsluttes med fordypningsoppgave.

Etter hver enkelt modul er det satt opp hvilke arbeidskrav som skal gjennomføres, ut fra hva som er hensiktsmessig i forhold til den enkelte moduls læringsmål. Det samme gjelder vurderingsform. Utdanningstilbyder beskriver formell og uformell vurdering. Skolen benytter karaktersystemet A-F. Praksiskarakter er bestått og ikke bestått. It`s Learning benyttes som læringsplattform.

Praksisoppgave vurderes med godkjent/ikke godkjent. Det skal også gjennomføres en fordypningsoppgave individuelt eller i gruppe. På side 17 i studieplanen står det at det skal gjøres rede for metodevalg. På side 16 i studieplanen står det at fordypningsoppgaven ikke skal overskride 25 sider, på side 17 står det at oppgaven ikke må overskride 20 sider.

Når det gjelder hvilke mål som er kunnskapsmål, ferdighetsmål og hvilke mål som går på generell kompetanse, så vises det forøvrig til kriterium 2.

Vurdering

Studieplanen gir oversikt og et informativt bilde av utdanningstilbudets innhold og progresjon gjennom seks semestre, men har etter våre vurderinger noen mangler.

Kunnskapsmål, ferdighetsmål og hvilke mål som går på generell kompetanse, må tydeliggjøres i studieplanen. Studieplanen oppgir ikke hvilken undervisning som er lærerstøttet og hvor mye selvstudier/egenarbeid som må påberegnes under den enkelte modul.

Vi vurderer pensumlisten som tilfredsstillende, men anbefaler en metodebok på litteraturlisten.

Tilbyder er gjennomgående inkonsekvent i søknad og studieplan når det gjelder hvem studentene kan veilede etter endt utdanning. Vi viser til må punkt under kriterium 2.

Utdanningens omfang er i samsvar med fagskoleloven § 1. Beregnet arbeidsmengde for studentene er innenfor NOKUT`s normerte arbeidsmengde for fagskolestudenter.

En tilstrekkelig beskrivelse av faglig innhold, samt sammenhengen mellom faglig innhold i de enkelte modulene, er i samsvar med Sosial- og helsedirektoratets plan (2005). Læringsmål og innhold i modulene beskrives på en måte som gjør at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- klargjøre antall sider fordypningsoppgaven skal ha
- spesifisere lærerstøttet undervisning og selvstudie med omfang per semester

Tilbyder bør ha en metodebok på litteraturlisten for eksempel Prosjektarbeid – en veiledning for studenter-Andersen og Schwencke NKI forlaget.

3.3.2 Utdanningstilbudets innhold (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Modul 1 er en felles innholdsdel som består av: grunnelementer i helse- og sosialfagarbeidet og samfunnsfaglige emner.

Modul 2: Pedagogikk og veiledning

Modul 3: Gruppeprosesser og samarbeid

Modul 4: Kommunikasjon og veiledningsferdigheter

Modul 5: Veiledning av bruker/pårørende, elev/lærling og medarbeidere

Modul 6: Fordypningsoppgave

Vurdering

Vi vurderer at tilbyder har en innholdsrik studieplan som i sin beskrivelse er dekkende og relevant for å nå læringsmålene og synes aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet. Tilbyder viser til en gjennomarbeidet og reflektert studieplan hvor innhold, arbeidsmåter, læringsutbytte, emner, arbeidskrav og vurderingsform henger sammen. Utdanningens innhold beskrives på side 5-20 i studieplanen.

Etter fullført utdanning skal studenten ha en analytisk, kritisk og etisk reflektert holdning til sin egen yrkesutøvelse. Utdanningen skal gi gode evner i kommunikasjon og samhandling med andre.

Antall fagskolepoeng som hver modul gir, er ikke oppgitt i søknaden, heller ikke i studieplanen. Dette bør tilbyder synliggjøre i studieplanen. Det henvises til at tilbyder må rapportere hver modul i fagskolepoeng til DBH.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør oppgi hvor mange fagskolepoeng hver modul gir i studieplan.

3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

3.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Tilbyder skriver i søknaden på side 9 at det blir lagt vekt på ulike undervisningsformer og arbeidsmetoder i hver modul med hensikt å utvikle yrkesutøverens analytiske, kritiske og etiske reflekterte holdning til egen yrkesutøvelse. Undervisningsformene og arbeidsmetodene skal baseres på undervisning, praktiske øvelser individuelt eller i gruppe samt mål i hver modul og i læreplan. Praksis vil være knyttet til teoretisk gjennomgang i tre moduler. Dette vil i følge tilbyder gi studenten mulighet til å ha fokus på ulike tema parallelt med teorigjennomgang. Tilbyder skriver at utdanningen krever egeninnsats og engasjement av studenten og viser til læreplanen side 10.

Arbeidsmetoder som vil bli benyttet er undervisning og praktiske øvelser individuelt eller gruppevis. Studentene skal øve seg på refleksjon og veiledning både i undervisning, praksis og gjennom oppgaveskriving/prosjekt. Refleksjon om egen rolle skal oppøves gjennom loggføring og veiledning på veiledning. Det vil bli gitt skriftlig tilbakemelding på innleverte oppgaver/prøver og studentene vil tilbys egen veiledning på fordypningsoppgaven. I Studieplanen side 17 gis informasjon og kriterier for

fordypningsoppgaven. Emnet skal være praksisrettet og være knyttet til praksis og tema(er) i utdanningens moduler. Fordypningsarbeidet skal gjennomføres individuelt eller i gruppe. Tilbyder skriver:

”Studenten skal i skoleundervisning benytte video-opptak av egen veiledning (MarteMeo; se side 13 i Studieplan).”

Denne er under veiledning av faglærer.

Vurdering

I beskrivelsen kommer det frem hvordan bruk av arbeidsformer, som fordrer aktiv deltakelse fra studentene, i både planlegging, gjennomføring og vurdering av læringsarbeidet, kan øke læringsutbyttet. Det vurderes som en styrke at studentene skal arbeide i grupper gjennom utdanningsforløpet. Vi savner en konkretisering av læringsutbytte og sluttkompetansen i forhold til ferdigheter, kunnskaper og generell kompetanse i veiledning. I studieplanen kommer ikke dette tydelig frem (jamfør kriterium 2).

Praksis som arbeidsmetode er beskrevet i studieplanen side 19-20 og at denne fortrinnsvis skal være på egen arbeidsplass. Utfordringer knyttet til praksis på egen arbeidsplass og hvordan utfordringene kan løses kommer ikke frem i søknaden.

MarteMeo er en praktisk modell til utvikling av nye ferdigheter i det daglige samspill. Metoden gir muligheter til å forbinde teori og praksis via visuelle bilder. I modul 4 (studieplan side 12) beskrives det at studenten skal bli mer bevisst viktigheten av god utviklet relasjonskompetanse og kommunikasjon i samhandling mellom mennesker. MarteMeo er etter vår oppfatning en god metode for å få informasjon om og reflektere over samhandling skritt for skritt.

Søknaden mangler detaljert beskrivelse av hvordan det skal tilrettelegges for bruk av læringsplattformen It's Learning som skal benyttes i læringsarbeidet, slik at dette fører til økt læringsutbytte i henhold til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive utfordringer som kan knytte seg til praksis på egen arbeidsplass og løsninger på disse
- redegjøre for hvordan det skal legges til rette for bruk av læringsplattformen It's Learning i læringsarbeidet, slik at dette fører til økt læringsutbytte i henhold til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse for den enkelte student

3.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

Tilbyder vil sikre det pedagogiske opplegget gjennom oppfølging av studentene ved forelesninger, selvstudium av faglitteratur, gruppeoppgaver og praktiske øvelser for å oppøve kommunikasjonsferdigheter og veiledningspedagogikk. Studentene vil få skriftlige individuelle tilbakemeldinger på modulprøvene og praksisoppgavene, og vil motta veiledning på fordypningsoppgaven i skriveprosessen. Individuelle veiledningssamtaler vil gis under praksis som baserer seg på studentens egne mål for praksisperiode og logg. Tilbyder planlegger gruppeøvelser og arbeid innenfor alle modulene. Filming av veiledning gjennom bruk av MarteMeo metode vil i følge tilbyder gi studenten mulighet til å se egen mestring av kommunikasjonsferdigheter. Dette under veiledning av faglærer.

Tilbyder skriver at det pedagogiske opplegget gir muligheter for tilrettelegging til studenters særskilte behov gjennom å få kartlagt sin måte å lære på. Det vil tilrettelegges for utvidet tid ved prøver med mere når studenten kan dokumentere særskilte behov.

Vurdering

I søknaden beskriver tilbyder grundig det pedagogiske opplegget. Videre tilbys studenten veiledning av faglærer i MarteMeo. Det vil etter vår vurdering være en fordel at faglærer selv har utdanning i MarteMeo metoden. Licensed Supervisors er de som kan utdanne nye supervisorer, og det vil etter vår vurdering være en fordel også i veiledning av studenter i metoden.

Når det gjelder tilrettelegging til studenters særskilte behov kommer det ikke frem i søknaden hvordan kartlegging skal foregå. Det står videre beskrevet at studenter som kan dokumentere særskilte behov vil få utvidet tid ved prøver med mere. Hvordan differensiering og tilrettelegging kontinuerlig kan gjennomføres for at den enkelte student skal nå sine læringsmål, beskrives ikke. Beskrivelsene er generelle, det spesielle tydeliggjøres ikke. Tilbyder bør spesifisere hvordan studenter og lærer skal samarbeide for å nå den enkelte students læringsmål. Videre bør tilbyder ha faglærer som er lisensiert supervisor ved bruk av og veiledning i MarteMeo.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør:

- spesifisere hvordan studenter og lærer skal samarbeide for å nå den enkelte students læringsmål
- ha faglærer som er lisensiert supervisor ved bruk av og veiledning i MarteMeo

3.4.3 Praksis (kriterium 10)

Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

Tilbyder knytter praksis til de teoretiske modulene (modul 3, 4 og 5) for at studentene skal jobbe med teori parallelt med praktiske øvelser under veiledning. Tilbyder hevder at veiledning av faglærer vil gi grunnlag for læring og refleksjon, utvikling av studentens evne til refleksjon og samhandling og en bevissthet på egen etisk holdning. Målet skal være å gi studenten kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse til å gjennomføre målrettet veiledningsoppgaver i praksis overfor brukergrupper, elever/studenter og medarbeidere. I studieplanen side 19 beskrives mål for praksis/prosjektarbeid og under de ulike modulene beskrives læringsutbytte for modulen spesielt.

Varigheten av praksis i de ulike modulene vil i følge studieplanen være henholdsvis 2+3+5 uker, til sammen 355 timers praksis inkludert for- og etterarbeid av veiledning. Praksis skal i følge tilbyder rette seg mot tre målgrupper; brukere/pårørende, elever/lærlinger og medarbeidere. Tilbyder viser til læreplanen side 11.

Det oppgis at tilbyder har partnerskapsavtaler med ett praksissted og det vises til at samarbeidsavtaler vil etableres når utdanningen er godkjent. Tilbyder viser til flere kommuner/praksisplasser som vurderes å ta kontakt med, både i helse- og omsorgstjenester i kommuner og med spesialisthelsetjenesten. Tilbyder viser til samarbeidsavtale i søknaden.

Vurderingsform i praksis beskrives sammen med arbeidskrav i studieplanen. I studieplanen side 20 står det at praksis skal vurderes med bestått/ikke bestått. Under modul 3 (side10) vurderes individuell skriftlig oppgave med karakteren A-F. I modul 4 (side12) vurderes praksisoppgave som godkjent/ikke godkjent. Individuell modulprøve, hvor oppgaven vurderes etter karakterene A-F. I modul 5 vurderes praksisoppgave som godkjent/ikke godkjent.

I beskrivelsen av praksis/prosjektarbeid i studieplanen side 20 brukes andre inndelinger enn for modulene (læringsmåter/arbeidsformer, mål/læringsutbytte).

Vurdering

Vi vurderer praksis som en svært viktig del av utdanningen. Det er i denne perioden studentene skal se sammenhengen mellom teori og praksis og få anledning til å reflektere over egne handlinger og reaksjoner samt egen relasjonskompetanse. Det er av betydning at praksisstedet har problemstillinger som er aktuelle innen området. At praksisstedet har veiledere med kompetanse innenfor fagfeltet høyner kvaliteten på utdanningstilbudet. Faglærer har en viktig rolle som veileder når studentene lager sine egne læringsmål i forhold til praksis.

En studieplan skal blant annet være informativ og gi forutsigbarhet for studenten. Når det gjelder læringsutbytte for praksis i de ulike modulene, er målene for kunnskap, ferdighet og kompetanse ikke spesifiser og heller ikke tydelig beskrevet inn mot praksis. Det vil være vanskelig for studentene å vite om de har nådd målene når disse er generelle. I beskrivelsen av praksis/ prosjektarbeid i studieplanen side 19, brukes andre begreper enn i modulene. Det brukes andre inndelinger enn for modulene (læringsmåter/arbeidsformer, mål/læringsutbytte). Dette kan etter vår oppfatning virke forvirrende på studentene. Tilbyder må organisere og gjøre studieplanen mer tydelig og oversiktlig slik at studentene til enhver tid vet hva som forventes av dem og hva de kan forvente av utvikling.

I studieplanen bruker tilbyder begreper som prosjektoppgave, modulprøve og praksisoppgave om hverandre (side10). Det er vanskelig å vurdere om disse oppgavene innebærer det samme eller om det er ulike oppgaver som menes, og det må i så fall spesifiseres.

Presentasjonen av arbeidskrav og vurderingsform under modulene er beskrevet sammen og det blir derfor vanskelig for studentene å vite hva som er hva. Arbeidskrav og vurderingsform må beskrives hver for seg.

Det kommer ikke frem i studieplanen hvem som har ansvaret for og skaffe til veie praksisplasser. Tilbyder må tydeliggjøre dette.

Det totale antall timer studenten skal ha i praksis er beskrevet. Tilbyder bør beskrive antall timer studenten skal ha praksis for hver modul for og tydeliggjør omfanget i den enkelte modul.

Vi finner listen over aktuelle praksisplasser tilfredsstillende i forhold til studentenes behov og studieplanens mål for praksis. Praksis/prosjekt på egen arbeidsplass krever tett samarbeid og forankring mellom skole og praksisfelt. I studieplanen side 19 står det at praksisperioden bør gjennomføres på egen arbeidsplass og det vises til læreplanen side 11. Vi ser ikke noe i veien for at studentene kan ha praksis på egen arbeidsplass dersom det inngås forpliktende avtale med arbeidsstedet om studentens vilkår og arbeidsoppgaver i praksisperioden. Partnerskapsavtaler med praksisplassene gjør dette arbeidet mer forpliktende for skole og bedrift. I beskrivelse av praksisstudier er ansvaret for de tre aktørene, studenter, praksisveiledere og lærer, ikke tilstrekkelig klarlagt. Dette må beskrives tydeligere, særlig i forhold til utviklingsarbeid på egen arbeidsplass. Sakkyndig komité råder tilbyder å finne praksissted til hver enkelt student. I de tilfeller hvor studenten har ønske om, og hvor det er hensiktsmessig å ha praksis på eget praksissted, må dette godkjennes av skolen. Når det gjelder henvisning til læreplan i studieplan, er det noe uklart om det er den nasjonale planen Videreutdanning i veiledning for helse- og sosialpersonell med videregående opplæring (Sosial- og helsedirektoratet 2005) det henvises til? Henvisninger må komme tydelig frem i studieplan slik at studenten kan orientere seg.

Når det gjelder vurderingsformer for praksis, se kriterium 8 over.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- konkretisere læringsutbytte og sluttkompetanse i forhold til ferdigheter, kunnskaper og generell kompetanse i studieplanen vedrørende praksis
- være konsekvent i begrepsbruken i studieplanen vedrørende arbeidskrav (praksis- eller prosjektoppgave, modulprøve og oppgave), samt begrepene læringsmåter/arbeidsformer, mål/læringsutbytte
- beskrive arbeidskrav og vurderingsform i studieplanen hver for seg
- beskrive hvem som er ansvarlig for å finne praksisplass
- beskrive forpliktende avtale med arbeidsstedet om studentens vilkår og arbeidsoppgaver i praksisperioden
- skrive riktige henvisninger i studieplanen

Tilbyder bør beskrive antall timer studenten skal ha praksis for hver modul.

3.4.4 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

Tilbyder foreslår 0,4 årsverk undervisningspersonale tilknyttet utdanningstilbudet. Tilbyder mener at dette vil være tilstrekkelig for å ivareta stabilitet og et forsvarlig utdanningstilbud. Det er tre faglærere tilknyttet studiet.

Vurdering

Stillingsprosenten i utdanningstilbudet er 40 %, fordelt på to faglærere og en avdelingsleder. Vi vurderer at undervisningspersonalet vil være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.4.5 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Tilbyder har levert en liste med navn over aktuelle lærere, stillingsfunksjoner, stillingsprosent i utdanningstilbudet, ansettelsesforhold, digitalkompetanse, formell utdanning, pedagogiske kvalifikasjoner og relevant yrkeserfaring.

Vurdering

Vi vurderer at utdanningstilbudets undervisningspersonale har tilstrekkelig samlet kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger studieplanen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5 Eksamen og vitnemål

3.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Tilbyder skriver i sin søknad at studenten skal levere modulprøver individuelt på It`s Learning eller som skoleprøve. Prøvenes innhold skal være i samsvar med emner og mål i hver modul, med vekt på refleksjon over veiledning, kommunikasjonsferdigheter og veiledningspedagogikk. Det gis skriftlig og muntlig tilbakemelding på modulprøven med begrunnelse på It`s Learning, og prøven vurderes med karakteren A til F. I studieplanen under modul 1 står det at studenten skal samle skriftlig arbeid i egen mappe. Denne beskrives ikke nærmere. I studieplanen under modul 2 står det at skriftlig prøve skal leveres individuelt eller i gruppe.

Videre skriver tilbyder at det skal leveres en praksisoppgave for hver praksisperiode under veiledning av praksisveileder og faglærer. Oppgaven vurderes til godkjent/ikke godkjent. Studenten skal levere en skriftlig fordypningsoppgave, individuelt eller i gruppe, som skal være praksisrettet. Det blir gitt veiledning av faglærer underveis. Oppgaven skal forsvares muntlig for faglærer og ekstern sensor. Oppgaven vurderes med karakteren A-F.

Ifølge tilbyder vektlegger underveisvurderingen:

”..studentens egenvurdering i forhold til ulike typer arbeid. Bevisstheten omkring egen læringsprosess er sentralt i veilederutdanningen.”

Tilbyder beskriver videre i søknaden viktigheten av at studenten er kjent med hva som kreves i forbindelse med innleveringer og prøver, informasjon om de ulike nivåer og karakterer, skriveprosess, tilbakemelding fra faglærer, responsgrupper og sammenhengen mellom mål og vurdering. Det kommer ikke frem hvordan faglærerne skal håndtere de pedagogiske utfordringene vedrørende eksamens- og vurderingsformene i søknaden.

Vurdering

Vi vurderer at vurderingsformene er egnet for denne utdanningen. Det er likevel noen mangler som vi vil påpeke.

Presentasjonen av arbeidskrav og vurderingsform under modulene er beskrevet sammen og det blir derfor vanskelig for studentene å vite hva som er hva. Tilbyder må organisere og gjøre studieplanen mer tydelig og oversiktlig slik at studentene til enhver tid vet hva som forventes av dem og hvordan de best mulig kan forberede seg når det gjelder eksamens- og vurderingsordningen.

I studieplanen under modul 1 står det at studenten skal samle det skriftlige arbeidet i egen mappe. Hvis dette innebærer bruk av mappevurdering, må denne spesifiseres og beskrives tydeligere i studieplanen. Gruppearbeid er en egnet vurderingsordning som fremmer refleksjon. Under modul 2 i studieplanen beskriver tilbyder at modulprøven skal gjennomføres individuelt eller i gruppe. Gruppearbeid vil være en arena for studentbasert veiledning der sentrale faglige og praksisnære problemområder innen veiledning drøftes og bearbeides. Studentene vil få erfaring med gruppeprosesser (prosesslæring) og bli bevisst egen evne til samhandling og samarbeid. Når det gjelder studieplanen, modul 2 så mangler en beskrivelse av læringsutbytte i forhold til gruppearbeid som vurderingsform. For at det skal være samsvar mellom læringsutbytte og valg av vurderingsform må tilbyder beskrive dette i studieplanen.

I studieplanen bruker tilbyder begreper som modulprøve, skriftlig prøve, hjemmeoppgave, praksisoppgave, prosjekt, praksisrapport. Det er vanskelig å vurdere om disse oppgavene innebærer det samme eller om det er ulike oppgaver som menes, og det må i så fall spesifiseres. Tilbyder må være konsekvent i begrepsbruken der hvor det er samme vurderingsform. Videre må tilbyder tydeliggjøre vurderingsformens innhold i studieplanen.

Evaluering av praksis er den tilbakemeldingen som gis i forhold til det læringsarbeid som har foregått i praksis og videre tilbakemeldinger til praksisplassen om hvordan praksis har vært. Dette bør synliggjøres bedre i studieplanen.

Vi anbefaler at tilbyder går vekk fra vurderingen ”godkjent / ikke godkjent” og heller benytter ”bestått / ikke bestått”, da Kunnskapsdepartementet antakelig kommer med forskrift om at skolene må benytte A-F eller ”bestått / ikke bestått”.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- organisere og gjøre studieplanen mer tydelig og oversiktlig slik at studentene til enhver tid vet hva som forventes av dem og hvordan de best mulig kan forberede seg når det gjelder eksamens- og vurderingsordningen
- beskrive mappevurdering i studieplanen hvis dette brukes, og om It`s Learning brukes ved mappeinnlevering
- beskrive læringsutbytte for gruppearbeid som vurderingsform i studieplanen
- være konsekvent i begrepsbruken i studieplanen og tydeliggjøre vurderingsformens innhold

Tilbyder bør synliggjøre evaluering av praksis i studieplanen (med særlig vekt på tilbakemelding til praksis). Videre anbefaler vi tilbyder å benytte vurderingen ”bestått/ikke bestått” for praksisoppgavene, etter kommende forskrift fra Kunnskapsdepartementet.

3.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

I vedlegget *Krav til sensors kvalifikasjoner*, skriver tilbyder at de vil tilstrebe og finne sensorer med både pedagogisk kompetanse og kompetanse i veiledning. Kravet til sensorer vil være likeverdig med faglærernes kvalifikasjoner. Videre fremhever tilbyder viktigheten av at sensorene har kjennskap til de fagfeltene som studenten arbeider i.

I søknaden skriver tilbyder at vurdering vil være et tema på interne møter og være en del av kompetanseplanen for faglærerne på skolen. Etisk bevissthet i forhold til studentene trekkes frem. Ekstern sensors vil ha ”det siste ordet” for å ivareta studentene i forhold til fordypningsoppgaven som en nøytral part.

Vurdering

Vi vurderer at kravet til sensors faglighet er tilfredsstillende. Vi vil anbefale at skolen bruker eksterne sensorer for å ivareta upartiskhet.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør bruke eksterne sensorer for å ivareta upartiskhet.

3.6 Infrastruktur

3.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

For å kunne gjennomføre studiet er det behov for undervisningsrom, grupperom og tilgang til IKT-hjelpemidler. I følge tilbyder så stiller fagskolen til disposisjon alle disse fasiliteter for studentene.

Vurdering

Da tilbyder vil bruke MarteMeo som metode i veiledningsutdanningen, er videoutstyr nødvendig. Det kommer ikke frem i søknaden om muligheter for videoopptak.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må ha tilgang på videoutstyr.

3.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver at studentene har tilgang til stasjonære og bærbare PCer med internettilgang og aktuell programvare. Skolen har trådløst nettverk, har tilgang til digital læringsplattform (It's Learning) og har egen skolemail. Studentene vil få opplæring på skolen i plattformen It's Learning.

Alle lærere har tilgang til egen arbeidsplass og bærbar PC med tilgang til IKT-tjenester som benyttes til forberedelser og til oppdatering innen eget fagfelt.

Vurdering

Tilbyders IKT-tjenester har etter vår vurdering tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt. Vi anbefaler at studentene får tilgang på brukerstøtte utover opplæring i læringsplattformen It's Learning.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør gi studentene tilgang på brukerstøtte utover opplæring i læringsplattformen.

3.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Tilbyder skriver at skolen har tilgang til aktuell litteratur og at de abonnerer på aktuelle tidsskrifter og begrunner at dette er tilstrekkelig med:

”Studiet i seg selv vektlegger å arbeide med egen faglig og personlig utvikling og mye av dette vil skje i en prosess mellom praksis og skole.”

Vurdering

Det kommer ikke frem i søknaden om studenter og lærere har tilgang til eget bibliotek eller har skriftlig avtale om bibliotek tjenester ved andre skoler, for eksempel en høyskole. Det beskrives heller ikke om det er tilgang til faglige nettsider utover det som er tilgjengelig for allmenheten. Vi vurderer at god tilgang til faglitteratur er en forutsetning for læring, også når det gjelder

veiledningsutdanning hvor teori og praksis skal forenes. Både lærere og studenter skal kunne ha god tilgang på faglitteratur.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- spesifisere hvilke bibliotekstjenester faglærere og studenter får tilgang på
- beskrive tilgang til faglige internettsider

Tilbyder bør inngå skriftlig avtale med andre bibliotek hvis skolen selv ikke har dette tilbudet.

3.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

Tilbyder viser til samarbeid med Trondheim kommune i forbindelse med gjennomføring av veiledningskurs for instruktører av lærlinger (vedlegg samarbeid). I søknaden kommer det frem at skolen også samarbeider med omkringliggende kommuner. Dette har gitt tilbyder en viktig relasjon direkte til veiledere, men også yrkesfeltet generelt.

Vurdering

Tilbyder må spesifisere lokalt og regionalt samarbeid med yrkesfeltet eller hvilke faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv. I søknaden kommer det frem at tilbyder har et etablert samarbeid med kommuner vedrørende veiledning av lærlinger. Videreutdanningen skal gi kompetanse i veiledning av bruker/pårørende, elever/lærlinger og medarbeidere (jamfør studieplanen side 4). For at studentene skal kunne utvikle ferdigheter og kompetanse i veiledning til disse målgruppene, står praksis sentralt i utdanningen. Aktuelle samarbeidsparter vil etter vår mening være tjenester i både kommunale, statlige og private tjenester. Dette må spesifiseres i søknaden.

Tilbyder redegjør ikke for hva samarbeidet har resultert i annet enn relasjon til veiledere.

Komiteen anbefaler at det opprettes kontakt og/eller inngås skriftlige avtaler med nettverk/samarbeidspartnere.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må spesifisere lokalt og regionalt samarbeid med yrkesfeltet eller hvilke faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv og hva samarbeidet har resultert i.

Tilbyder bør inngå skriftlige partnerskapsavtaler med skolens faglige nettverk.

3.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må

- bruke samme navn på utdanningen i teksten i søknaden og i teksten på fremsiden av studieplan (kriterium 1)
- fjerne *fagskoleutdanning* i fra teksten og kalle studiet for kun *veiledning*(kriterium 1)
- tydeliggjøre hva som er kunnskapsmål, ferdighetsmål og hvilke mål som går på generell kompetanse i studieplanen (kriterium 2)
- tydeliggjøre på en konsekvent måte i studieplanenes mål og i søknad hvilke grupper studentene kan veilede etter endt utdanning (kriterium 2)
- beskrive nærmere hvordan fagskolen skal imøtekomme samfunnsutviklingen gjennom nytenkning i utdanningen (kriterium 3)
- synliggjøre viktige dokumenter som er førende for studietilbudet (kriterium 3)
- klargjøre antall sider fordypningsoppgaven skal ha (kriterium 6)
- spesifisere lærerstøttet undervisning og selvstudie med omfang per semester (kriterium 6)
- beskrive utfordringer som kan knytte seg til praksis på egen arbeidsplass og løsninger på disse (kriterium 8)
- redegjøre for hvordan det skal legges til rette for bruk av læringsplattformen It`s Learning i læringsarbeidet, slik at dette fører til økt læringsutbytte i henhold til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse for den enkelte student (kriterium 8)
- konkretisere læringsutbytte og sluttkompetanse i forhold til ferdigheter, kunnskaper og generell kompetanse i studieplanen vedrørende praksis (kriterium 10)
- være konsekvent i begrepsbruken i studieplanen vedrørende arbeidskrav (praksis- eller prosjektoppgave, modulprøve og oppgave), samt begrepene læringsmåter/arbeidsformer, mål/læringsutbytte (kriterium 10)
- beskrive arbeidskrav og vurderingsform i studieplanen hver for seg (kriterium 10)
- beskrive hvem som er ansvarlig for å finne praksisplass (kriterium 10)
- beskrive forpliktende avtale med arbeidsstedet om studentens vilkår og arbeidsoppgaver i praksisperioden (kriterium 10)
- skrive riktige henvisninger i studieplanen (kriterium 10)
- organisere og gjøre studieplanen mer tydelig og oversiktlig slik at studentene til enhver tid vet hva som forventes av dem og hvordan de best mulig kan forberede seg når det gjelder eksamens- og vurderingsordningen (kriterium 13)
- beskrive mappevurdering i studieplanen hvis dette brukes, og om It`s Learning brukes ved mappeinnlevering (kriterium 13)
- beskrive læringsutbytte for gruppearbeid som vurderingsform i studieplanen (kriterium 13)
- være konsekvent i begrepsbruken i studieplanen og tydeliggjøre vurderingsformens innhold (kriterium 13)
- ha tilgang på videoutstyr (kriterium 15)
- spesifisere hvilke bibliotektenester faglærere og studenter får tilgang på (kriterium 17)
- beskrive tilgang til faglige internettsider (kriterium 17)

- spesifisere lokalt og regionalt samarbeid med yrkesfeltet eller hvilke faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv og hva samarbeidet har resultert i (kriterium 18)

Tilbyder bør

- ha en metodebok på litteraturlisten for eksempel Prosjektarbeid – en veiledning for studenter- Andersen og Schwencke NKI forlaget (kriterium 6)
- oppgi hvor mange fagskolepoeng hver modul gir i studieplan (kriterium 7)
- spesifisere hvordan studenter og lærer skal samarbeide for å nå den enkelte students læringsmål (kriterium 9)
- ha faglærer som er lisensiert supervisor ved bruk av og veiledning i MarteMeo (kriterium 9)
- bør synliggjøre evaluering av praksis i studieplanen (med særlig vekt på tilbakemelding til praksis). Videre anbefaler vi tilbyder å benytte vurderingen ”bestått/ikke bestått” for praksisoppgavene, etter kommende forskrift fra Kunnskapsdepartementet (kriterium 13)
- bruke eksterne sensorer for å ivareta upartiskhet (kriterium 14)
- gi studentene tilgang på brukerstøtte utover opplæring i læringsplattformen (kriterium 16)
- inngå skriftlig avtale med andre bibliotek hvis skolen selv ikke har dette tilbudet (kriterium 17)
- inngå skriftlige partnerskapsavtaler med skolens faglige nettverk (kriterium 18)

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

4 Tilsvarende

NOKUT mottok ikke tilsvarende fra Lukas fagskole og kurssetter. De sakkyndiges anbefaling blir derfor stående.

5 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser ikke de faglige kravene for godkjenning av utdanningstilbudet *veiledning*, ettårig stedbasert utdanningstilbud som gis over ett år på deltid ved Lukas fagskole og kurssetter som oppfylt.

Vedtaket om avslag er fattet med hjemmel i:

- lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra Lukas fagskole og kurssetter datert 14. september 2012 om godkjenning av fagskoleutdanningen *veiledning*
- Sakkyndig vurdering, desember 2012

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Lektor Gerd Karin Nylund, Storhamar videregående skole**
Nylund har hovedfag i yrkespedagogikk fra Høgskolen i Akershus, er utdannet sykepleier med videreutdanning innen psykiatrisk sykepleie, sykepleiefaglig veileder, sykepleie til eldre, ledelse, palliasjon og pedagogisk seminar. Hun har arbeidet som sykepleier og etter hvert assisterende sykepleiesjef i Ringsaker kommune, og har siden 1990 vært ansatt som lærer ved grunnutdanning innen hjelpepleie, omsorgsfag, og fagskoleutdanninger innen psykiatri, veiledning og eldreomsorg. Nylund har deltatt i EVUK prosjektet som er et samarbeidsprosjekt mellom kommune, høyskole og fagskole. Nylund har erfaring som kursleder, utvikling av læreplaner, med høringsarbeid vedrørende fire rammeplaner for utdanning på fagskolenivå, og er hovedtillitsvalgt i NSF.
- **Fagkonsulent Siri Homelien, Vern for eldre Oslo kommune**
Homelien har master i helsefremmende arbeid, er utdannet sykepleier med videreutdanninger i aldersdemens og prosjektledelse. Hun har bred arbeidserfaring fra sykehus sykehjem og som koordinator for demensomsorg ved bydel St. Hanshaugen. Hun har vært ansatt som avdelingssykepleier og oversykepleier ved St. Hanshemmet. Fra 2006 til 2008 var hun fagansvarlig for videreutdanning i aldersdemens ved Lovisenberg diakonale høyskole. Hun arbeider i dag ved Vern for eldre i Oslo kommune. I nåværende og tidligere stillinger har Homelien arbeidet aktivt med veiledning og undervisning av helsepersonell, pårørende, brukere og studenter. Hun har selv mottatt veiledning og deltatt i veidingsgrupper ved flere anledninger.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet *Fagskoleutdanning innen veiledning* ved Lukas fagskole og kurscenter.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009